

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร

อนุวัต เจริญสุข^{1*}
ประทีป หมั่นหาญ²

¹ ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 08-6979-2503 อีเมล : anuwat.ch@northbkk.ac.th

รับเมื่อ 20 กันยายน 2566 ตอบรับเมื่อ 23 มกราคม 2567 DOI 10.14416/j.faa.2024.27.010

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายคลังสินค้า หรือผู้จัดการทั่วไป ในธุรกิจ Super Store รวม 222 สาขา เฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร ตอบกลับ 54 สาขา คิดเป็นร้อยละ 24.30 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดการศึกษา โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร 3 อันดับแรกคือ ด้านต้นทุน ด้านความรวดเร็ว และด้านบุคลากร

คำสำคัญ : การบริหารจัดการสินค้า ระบบการบริหารสินค้าคงคลัง ซุปเปอร์สโตร์

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Factors Affecting the Management of Warehouse Inventory through the Vendor Managed Inventory (VMI) System in Superstore Businesses in the Bangkok Metropolitan Area

Anuwat Charoensuk^{1*}

Pratheep Muenharn²

^{1*} Corresponding Author, Tel 08-6979-2503, E-mail : anuwat.ch@northbkk.ac.th

Received 20 September 2023; Accepted 23 January 2024 DOI 10.14416/j.faa.2024.27.010

Abstract

This research aims to study the factors influencing warehouse inventory management using the Vendor Managed Inventory (VMI) system in superstore businesses in the Bangkok metropolitan area. The sample group comprised warehouse managers or general managers from 222 branches in the area. Managers from a total of 54 branches responded to the survey, accounting for a 24.30% response rate. Data were collected using a questionnaire as the research instrument, implemented based on the study's framework. The questionnaire consisted of three parts. The data were analyzed using statistical methods to determine frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results revealed that the top three factors influencing the adoption of the VMI system for warehouse management in superstore businesses in Bangkok were cost, speed, and labor.

Keyword : Warehouse management, VMI System, Superstore

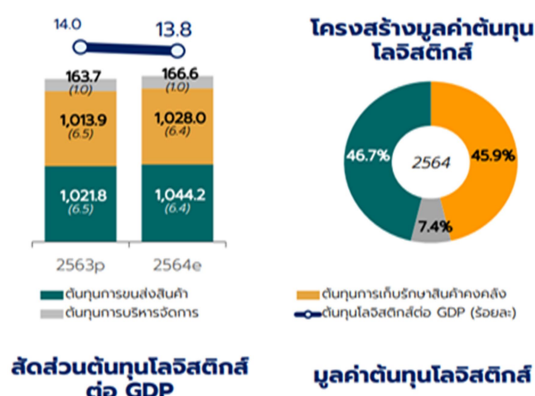
¹ Assistant Professor, Logistics and Supply Chain Management, School of Business Administration, North Bangkok University

² Instructor, School of Business Administration, North Bangkok University

1. บทนำ

ในอดีตนั้นการที่ผ่านมาการบริหารคลังสินค้านั้น เจ้าของกิจการจะเป็นผู้จัดการจัดการด้วยตัวเอง เจ้าของกิจการได้ส่งสินค้าและรับสินค้ามาแล้ว จำเป็นจะต้องดูแลสินค้าที่ส่งมาเองทั้งหมด ซึ่งในบางครั้งการส่งสินค้านั้นก็อาจจะมีจำนวนมากไปหรือน้อยไปไม่ตรงตามความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง หลายครั้งอาจจะเหลือสินค้าเป็นจำนวนมาก และสินค้าบางชนิดมีความจำเป็นจะต้องดูแลมากเป็นพิเศษ ทำให้ค่าใช้จ่ายที่บริหารจัดการสินค้า อาจจะสูงกว่าราคาสินค้าที่ถูกส่งมาตอนแรกได้ ทำให้กิจการเองอาจจะต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายนี้ และหากมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นเป็นระยะเวลานานจนไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ท้ายที่สุดก็ต้องเลิกกิจการ ข้อมูลจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรม 2564 ด้านกลยุทธ์ยกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐาน ซึ่งมีตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลงเหลือน้อยกว่าร้อยละ 12 ทั้งนี้ ต้นทุนโลจิสติกส์ประกอบด้วย ต้นทุนค่าขนส่งสินค้า ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง การบริหารคลังสินค้าไม่มีประสิทธิภาพ หากผู้ผลิตผลิตตามความต้องการ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่จะผลิตในปริมาณจำนวนมาก ซึ่งถ้าช่วงเวลานั้นหากผ่านพ้นไป สินค้าอาจจะไม่เป็นที่ยอมรับ หรือล้าสมัย และหากผู้ผลิตมีการพยากรณ์สินค้าที่ผิดพลาด จะทำให้สินค้าที่ค้างอยู่ในคลังสินค้าของผู้ผลิต ส่งผลทำให้มีต้นทุนการจัดเก็บสินค้าเพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อต้นทุนสินค้า ทำให้สินค้ามีราคาที่สูงขึ้น หรือถ้าเป็นสินค้าที่มีอายุในการเก็บรักษา ทำให้สินค้านั้นเกิดความเสียหายและไม่สามารถส่งต่อไปให้กับผู้บริโภคได้ ท้ายที่สุดผู้ผลิตและร้านค้าก็ต้องแบกรับภาระไว้เอง จากรายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2561 โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) คิดเป็นมูลค่า 2.1 ล้านล้านบาท แบ่งเป็นต้นทุนค่าขนส่งสินค้าร้อยละ 7.4 ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง ร้อยละ 5.0 และต้นทุนการบริหารจัดการร้อยละ 1.2 ซึ่งถือว่าสูงเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ที่มีต้นทุนค่าขนส่งสินค้าต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 5.1 ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังร้อยละ 2.4 และต้นทุนการบริหารจัดการร้อยละ 1.2 ตามลำดับ ซึ่งต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยที่สูง ส่วนหนึ่งมาจากต้นทุนโลจิสติกส์ที่เกิดจากภาคอุตสาหกรรม

จากสภาวะการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน ส่วนใหญ่พบว่า จะมีปัญหาต่าง ๆ ในกระบวนการทางธุรกิจ เช่น กระบวนการผลิตสินค้า การสั่งซื้อวัตถุดิบ การตอบสนองความต้องการของลูกค้า วิธีการจัดส่ง การเติมเต็มของสินค้า การบริหารจัดการคลังสินค้า การตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ การบริหารบุคคล เป็นต้น

ภาพที่ 1 แสดงโครงสร้างต้นทุนโลจิสติกส์ (รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทยประจำปี 2564 Thailand's Logistics Report 2021 จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=12898 สืบค้นเมื่อ วันที่ 25 ธันวาคม 2565)

จากรายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทยประจำปี 2564 Thailand's Logistics Report 2021 จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=12898 สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2565 การบริหารจัดการคลังสินค้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการวางแผนการผลิตการจัดหาวัตถุดิบต่าง ๆ และการจัดการต้นทุนที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า โดยที่หนึ่งในแนวคิดที่ช่วยในการจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานคือ การบริหารจัดการโดย Vendor Managed Inventory (VMI) คือ การอาศัยความร่วมมือกับลูกค้าในการวางแผนรายการสินค้าเพื่อวางแผนความต้องการสินค้าในขั้นตอนท้ายสุดจากนั้นตรวจสอบความต้องการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ตลอดเวลา โดยระบบ VMI เป็นการบริหารสินค้าคงคลังไม่ให้มีมากและน้อยเกินไป เป็นการกำหนดระดับสินค้าคงคลังเพื่อรองรับความต้องการของลูกค้า หากระดับสินค้าคงคลังลดลงมาถึงระดับที่ได้กำหนดไว้ ซัพพลายเออร์จะดำเนินการมาเติมสินค้าโดยที่ร้านค้าไม่ต้องดำเนินการสั่งซื้อ ซึ่งจะได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย จะช่วยลดปัญหาการเก็บสะสมของสต็อกสินค้าทั้งในส่วนของฝ่ายผลิตเองและรวมไปถึงศูนย์กระจายสินค้าของผู้ค้าปลีก ลดปัญหาในการสื่อสารจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ส่งผลให้ต้นทุนการดำเนินการลดลงด้วย

ในปัจจุบันระบบ VMI เป็นระบบที่ทำให้สามารถทราบถึงปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปและปริมาณของผลิตภัณฑ์ที่ยังคงเหลืออยู่ในคลังสินค้าซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะถูกส่งไปยังผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ เมื่อผู้ผลิตทราบถึงปริมาณของสินค้าที่มีอยู่ภายในคลัง Yang, et al., (2007) ได้ให้ความหมายของ VMI ว่า คือการบริหารจัดการสินค้าคงคลังโดยผู้จัดจำหน่าย (Vendor Managed Inventory : VMI) เป็นการตกลงความร่วมมือกัน ในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยจะลดปัญหาปรากฏการณ์แส้ม้า (Bullwhip Effect) จากการคำสั่งซื้อของลูกค้า ซึ่งสามารถวางแผนในการจัดส่งวัตถุดิบได้อีกทั้งในปัจจุบันมีการแข่งขันกันมากขึ้นธุรกิจต่าง ๆ จะต้องมีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่ดี รวดเร็ว แม่นยำ เพื่อให้การดำเนินการธุรกิจมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับผู้ส่งมอบวัตถุดิบและผู้จัดจำหน่าย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลชุดเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อนำมาบริหารจัดการมาตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ ธุรกิจที่มีปริมาณสินค้ามากส่วนใหญ เช่น ธุรกิจ Super Store ที่เปิดให้บริการทั่วไป เป็นธุรกิจที่มีทั้งชนิดของสินค้าหลากหลาย แต่ละชนิดมีปริมาณมาก ซึ่งจะมีปัญหาในเรื่องของการบริหารจัดการคลังสินค้าเป็นปัญหาหลัก ทั้งนี้เนื่องจากมีปริมาณสินค้าจำนวนมากที่ต้องจัดเก็บภายในคลังสินค้า และในแต่ละคลังสินค้าบางครั้งอาจมีที่ตั้งอยู่ห่างกันจากสาขา การบริหารจัดการการขนส่งและการบริหารจัดการด้านคลังสินค้ามีความจำเป็นจะต้องทำอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถลดต้นทุนด้านต่าง ๆ เช่น ต้นทุนการจัดเก็บ ต้นทุนการบริการลูกค้าเป็นต้น และการบริหารจัดการคลังสินค้าที่เป็นปัญหาหลักที่ธุรกิจต้องการจะลดต้นทุนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องนำเอาระบบ VMI ที่เป็นซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการจัดการในส่วนข้อมูลสินค้าที่มีอยู่ในคลังสินค้า และการบริหารจัดการคลังสินค้ารวมถึงการส่งมอบวัตถุดิบให้กับลูกค้าทำให้ทราบจำนวนปริมาณของสินค้าที่คงเหลือ และจำนวนที่ส่งสินค้าออกไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Management Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Management Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ประโยชน์ของการวิจัย

3.1 ใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาของการบริหารคลังสินค้า ด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) กับธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.2 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลประกอบเพื่อช่วยในการบริหารคลังสินค้า ด้วยระบบ Vendor Managed Inventory [VMI] กับธุรกิจ Super Store ให้มีประสิทธิภาพ

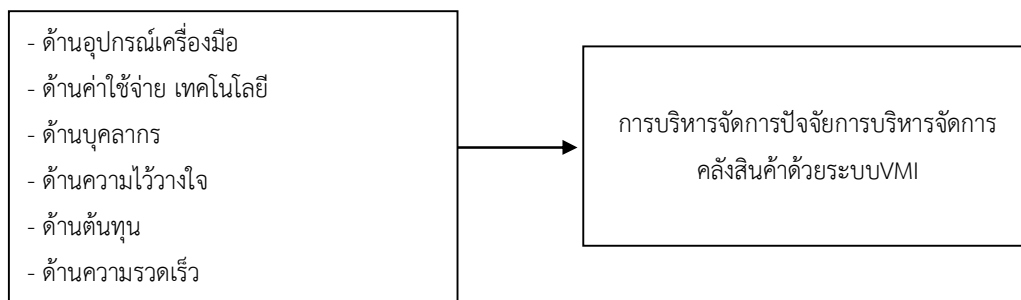
4. การทบทวนวรรณกรรม

ผศ.ดร.สถาพร โอภาสานนท์ กล่าวไว้ในวารสารบริหารธุรกิจ หัวข้อ Logistics and Supply Chain Management สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566) ว่า VMI (Vendor Managed Inventory) มีส่วนช่วยให้การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังดีขึ้น โดยที่ผู้ขายสินค้าเป็นผู้ควบคุมสินค้าคงคลังให้แก่ผู้ซื้อเอง ผู้ขายสามารถเข้าถึงข้อมูลปริมาณสินค้าคงคลังและยอดขายจริงของผู้ซื้อ ซึ่งต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งข้อมูล และบุคลากร โดยผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ผู้ขายสามารถวางแผนการผลิตและแผนการจัดส่งสินค้าให้กับผู้ซื้อได้ ทำให้ลดต้นทุนลดสินค้าคงคลัง การเติมเต็มสินค้าได้รวดเร็ว และให้อำนาจแก่ผู้ขายในการเป็นผู้ออกคำสั่งซื้อและดำเนินการเติมเต็มสินค้าให้แก่ผู้ซื้อเอง

ธนิต โสรัตน์ (V-SERVE GROUP สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2566) ประธานกรรมการ V-SERVE GROUP กล่าวว่า ระบบ VMI (Vendor Managed Inventory) ในฐานะผู้ให้บริการ Outsourcing จะให้บริการในการจัดการ สต็อกของคู่ค้า VMI จะก่อประโยชน์ในการลดสต็อก หรือ Inventory ซึ่งต้นทุนในการเก็บรักษาสินค้าจะเป็นต้นทุน 1 ใน 3 ของต้นทุนโลจิสติกส์ VMI จะมีส่วนสำคัญที่ทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าเป็น Just In Time ในห่วงโซ่อุปทาน และจะต้องเป็นการผสมผสานของข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงจะทำให้สามารถควบคุมการส่งมอบสินค้าในระดับที่ทันเวลา ก่อให้เกิดการไหลลื่นของสินค้าจาก Supplier ไปสู่ผู้ผลิตตามจำนวนและเวลาที่ต้องการโดยภารกิจสำคัญของผู้ให้บริการ VMI Providers จะเป็นผู้รับผิดชอบความเป็นเจ้าของสินค้า ช่วงขณะหนึ่งขณะใด (Transfer of the same time) จากผู้ว่าจ้าง ซึ่งจะเป็นผู้ผลิต โดยผู้ผลิตจะดำเนินขั้นตอนจัดซื้อเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของสินค้า จำนวนของสินค้าที่จะซื้อ คุณภาพของสินค้า และตกลงเรื่องราคาและเงื่อนไขการชำระเงิน ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เงื่อนไขการส่งมอบ ปริมาณการส่งมอบแต่ละครั้ง การตรวจสอบจำนวน วิธีการขนส่งการรับผิดชอบความเสียหาย ทั้งที่เกิดกับตัวสินค้าและการผิดนัดการส่งมอบ รวมถึงการดูแลการเก็บรักษาสินค้า และการควบคุมที่เกี่ยวกับสต็อก (Inventory) จะมอบให้เป็นหน้าที่ของผู้ให้บริการ VMI

5. กรอบแนวคิดของการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร

6. วิธีการศึกษา

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้จัดการฝ่ายคลังสินค้า หรือผู้จัดการทั่วไป ในธุรกิจ Super Store จำนวนทั้งหมด 498 สาขา ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายคลังสินค้า หรือผู้จัดการทั่วไป ในธุรกิจ Super Store โดยการสุ่มประชากรตรงตามลักษณะที่กำหนดจะศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ(Systematic Random sampling) คือ จัดทำรายชื่อข้อมูลตามพื้นที่เป้าหมาย ได้ 498 สาขา (ที่มา : วิจัยกรุงศรี ข้อมูลปี 2563) คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 222 สาขา แล้วให้ลำดับที่ จากนั้นหาอัตราส่วนของระหว่างจำนวนของประชากรและจำนวนตัวอย่าง ได้ค่า 5.58 ปัดให้เป็น 6 จากนั้นเริ่มต้นด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างหน่วยแรกด้วยวิธีการสุ่ม และเลือกตัวถัดไปทุกๆที่ 6 หน่วย จนครบ 222 สาขา แต่เนื่องจากคณะผู้วิจัยพบว่าโดยทั่วไปการตอบกลับของแบบสอบถามได้ 54 สาขา คิดเป็นร้อยละ 24.32

Super Store	2017	2018	2019	2020E
Tops	102	123	126	126
HFM, Gourmet Maret	15	17	17	16
Foodland	20	25	23	24
Max Valu	31	30	30	52
Villa Market	34	34	36	36
Big C Market	61	62	63	65
Lotus-Talad	194	195	179	179
รวม	457	486	474	498

ที่มา : วิจัยกรุงศรี สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2565 จาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/wholesale-retail/modern-trade/io/io-modern-trade-21>

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามกรอบแนวคิดการศึกษา โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยพื้นฐานทางธุรกิจ Super Store ได้แก่ ตำแหน่ง หน้าที่ จำนวนสินค้าในคลังสินค้า ยอดขายต่อเดือน และจำนวนบุคลากร

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการสำรวจเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Management Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านค่าใช้จ่ายเทคโนโลยี ด้านจำนวนบุคลากร และด้านความไว้วางใจ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

6.3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

6.3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store กรุงเทพมหานคร

6.3.2 กำหนดประเด็นหลักของเนื้อหาในแบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของของธุรกิจ Super Store กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านค่าใช้จ่ายเทคโนโลยี ด้านจำนวนบุคลากร ด้านความไว้วางใจ ด้านต้นทุน และด้านความรวดเร็ว

6.3.3 กำหนดรูปแบบคำถามใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างตามวิธีของ Likert มี 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

6.3.4 ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับลักษณะที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ

6.3.5 นำข้อความทั้งหมดให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

6.3.6 ปรับปรุงแก้ไขข้อความแล้วจัดทำแบบสอบถามเพื่อ Try out กับพนักงานในกลุ่มผู้จัดการคลังสินค้าในเขตจังหวัดปทุมธานี เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

6.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.4.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของของธุรกิจ Super Store กรุงเทพมหานคร ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญอีก 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และพิจารณาความเหมาะสมของการใช้ถ้อยคำ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (index of item objective congruence-IOC) โดยถ้าดัชนีที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ข้อความนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มของธุรกิจ Super Store กรุงเทพมหานคร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117) จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (try out) กับ Super Store กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 สาขา ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาและไม่ซ้ำกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามมาหาค่าสหสัมพันธ์ (item-test correlation) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 118) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคะแนนรวมทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) คัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพไว้ได้แบบสอบถามที่มีเนื้อหาครบถ้วนและมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .20 - .70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

6.4.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของของธุรกิจ Super Store กรุงเทพมหานคร ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มผู้จัดการคลังสินค้าในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 สาขา ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ได้ผลการวิเคราะห์ แบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของของธุรกิจ Super Store กรุงเทพมหานคร มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ 0.91 (สรชัย พิศาลบุตร, 2549)

6.5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้วิจัย

6.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างเป็น จำนวน 222 สาขา เฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร ตอบกลับ 54 สาขา คิดเป็นร้อยละ 24.30 และนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (ซูศรี วงศ์รัตนะ, 2541)

6.7 แปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำถามแบ่งเป็น ตามแนวคิดของเบสท์ (ณรงค์ศักดิ์ สุมาลัยโรจน์, 2534 : 67 อ้างอิงมาจาก Best, 1970 : 201-204) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

7. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) ของกลุ่มตัวอย่างโดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้จัดการคลังสินค้า รองผู้จัดการคลังสินค้า ผู้จัดการทั่วไปและรองผู้จัดการทั่วไปของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น รวม 222 สาขา เฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร ตอบกลับ 54 คิดเป็นร้อยละ 24.30 การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

7.1 ปัจจัยพื้นฐานทางธุรกิจ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานทางธุรกิจ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ตำแหน่งงาน	ผู้จัดการคลังสินค้า	20	37.00	37.00	37.00
	ผู้จัดการทั่วไป	15	27.80	27.80	64.80
	รองผู้จัดการคลังสินค้า	8	14.80	14.80	79.60
	รองผู้จัดการทั่วไป	11	20.40	20.40	100.00
จำนวนสินค้าในคลังสินค้า	1,000-10,000 รายการ	21	38.90	38.90	38.90
	11,000-20,000 รายการ	14	25.90	25.90	64.80
	21,000-30,000 รายการ	13	24.10	24.10	88.90
	31,000-40,000 รายการ	6	11.10	11.10	100.00
ยอดขายต่อเดือน	1,000,000 - 3,000,000 บาท	26	48.10	48.10	48.10
	3,100,000 - 5,000,000 บาท	13	24.10	24.10	72.20
	5,100,000 - 8,000,000 บาท	9	16.70	16.70	88.90
	มากกว่า 8,100,000 บาท	6	11.10	11.10	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
จำนวนบุคลากร	1 - 100 คน	25	46.30	46.30	46.30
	101 - 500 คน	14	25.90	25.90	72.20
	500 -1,500 คน	10	18.50	18.50	90.70
	1,501 - 4,000 คน	5	9.30	9.30	100.00
	Total	54	100.00	100.00	

ตารางที่ 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามตำแหน่งงานพบว่า ผู้จัดการคลังสินค้าจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 37 ผู้จัดการทั่วไปจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองผู้จัดการคลังสินค้าจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และรองผู้จัดการทั่วไปจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4

จำแนกตามจำนวนสินค้าในคลังสินค้าพบว่า จำนวนสินค้า 1,000-10,000 รายการ จำนวน 21 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 38.9, 11,000-20,000 รายการ จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.9, 21,000-30,000 รายการ จำนวน 13 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 24.1, 31,000-40,000 รายการ จำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 11.1

จำแนกตามปริมาณยอดขายต่อเดือน พบว่าปริมาณยอดขายต่อเดือน 1,000,000-3,000,000 บาท จำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 48.1 ปริมาณยอดขายต่อเดือน 3,100,000-5,000,000 บาท จำนวน 13 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 24.1 ปริมาณยอดขายต่อเดือน 5,100,000-8,000,000 บาท จำนวน 9 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 16.7 ปริมาณยอดขายต่อเดือน มากกว่า 8,100,000 จำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 11.1

จำแนกตามจำนวนบุคลากร พบว่าจำนวนบุคลากร 1-100 คน จำนวน 25 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 46.3 จำนวนบุคลากร 101-500 คน จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.9 จำนวนบุคลากร 501-1,500 คน จำนวน 10 ชุด คิดเป็นร้อยละ 18.5 จำนวนบุคลากร 1,501-4,000 จำนวน 5 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.3

7.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Management Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนของแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Management Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยให้เกณฑ์จัดลำดับคะแนนเฉลี่ย ออกเป็น 5 ระดับ โดยสามารถคิดช่วงของคะแนนได้ดังนี้ (สถาบันวิจัยและพัฒนาบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ , 2552)

ตารางที่ 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามตำแหน่งงานพบว่า ผู้จัดการคลังสินค้า จำนวน 20 สาขา คิดเป็นร้อยละ 37 ผู้จัดการทั่วไป จำนวน 15 สาขา คิดเป็นร้อยละ 27.80 รองผู้จัดการคลังสินค้า จำนวน 8 สาขา คิดเป็นร้อยละ 14.80 และรองผู้จัดการทั่วไป จำนวน 11 สาขา คิดเป็นร้อยละ 20.4

จำแนกตามจำนวนสินค้าในคลังสินค้าพบว่า จำนวนสินค้า 1,000-10,000 รายการ จำนวน 21 สาขา คิดเป็นร้อยละ 38.90, 11,000-20,000 รายการ จำนวน 14 สาขา คิดเป็นร้อยละ 25.90, 21,000-30,000 รายการ จำนวน 13 สาขา คิดเป็นร้อยละ 24.10, 31,000-40,000 รายการ จำนวน 6 สาขา คิดเป็นร้อยละ 11.10

จำแนกตามปริมาณยอดขายต่อเดือนพบว่า ปริมาณยอดขายต่อเดือน 1,000,000-3,000,000 บาท จำนวน 26 สาขา คิดเป็นร้อยละ 48.10 ปริมาณยอดขายต่อเดือน 3,100,000-5,000,000 บาท จำนวน 13 สาขา คิดเป็นร้อยละ 24.10 ปริมาณยอดขายต่อเดือน 5,100,000-8,000,000 บาท จำนวน 9 สาขา คิดเป็นร้อยละ 16.70 ปริมาณยอดขายต่อเดือน มากกว่า 8,100,000 จำนวน 6 สาขา คิดเป็นร้อยละ 11.10

จำแนกตามจำนวนบุคลากรพบว่า จำนวนบุคลากร 1-100 คน จำนวน 25 สาขา คิดเป็นร้อยละ 46.30 จำนวนบุคลากร 101-500 คน จำนวน 14 สาขา คิดเป็นร้อยละ 25.90 จำนวนบุคลากร 501-1,500 คน จำนวน 10 สาขา คิดเป็นร้อยละ 18.50 จำนวนบุคลากร 1,501-4,000 จำนวน 5 สาขา คิดเป็นร้อยละ 9.30

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกรายด้าน

ข้อความ	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ	54	4.20	0.54	มาก
ด้านค่าใช้จ่ายเทคโนโลยี	54	3.84	0.73	มาก
ด้านบุคลากร	54	4.36	0.51	มาก
ด้านความไว้วางใจ	54	4.36	0.55	มาก
ด้านต้นทุน	54	4.45	0.53	มาก
ด้านความรวดเร็ว	54	4.40	0.56	มาก

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็น ด้านต้นทุนสูงสุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.45 และระดับความคิดเห็นด้านค่าใช้จ่ายเทคโนโลยีต่ำสุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.8474

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ

ข้อความ	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
ระบบข้อมูลมีความปลอดภัยสูง	54	4.20	0.52	มาก
ระบบสามารถวางแผน จัดเก็บค้นหาข้อมูลถูกต้องแม่นยำ	54	4.40	0.53	มาก
ระบบนั้นผู้ผลิตและผู้ค้าปลีกหรือเจ้าของห้างเองต้องลงทุนร่วมกัน	54	3.66	0.70	มาก
ระบบสามารถประกอบการตัดสินใจให้กับผู้บริหาร	54	4.29	0.53	มาก
ความง่ายในการใช้	54	4.25	0.58	มาก
ความรวดเร็ว	54	4.42	0.49	มาก

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ พบว่า ระดับความคิดเห็น ขอบระบบสามารถวางแผน จัดเก็บค้นหาข้อมูลถูกต้องแม่นยำ มีระดับความคิดเห็น สูงที่สุด ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 และระดับความคิดเห็น ของระบบนั้นผู้ผลิตและผู้ค้าปลีกหรือเจ้าของห้างเองต้องลงทุนร่วมกัน ระดับความคิดเห็น ต่ำที่สุด ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.66

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย เทคโนโลยี

ข้อความ	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
ค่าใช้จ่ายการติดตั้งระบบ	54	3.88	0.81	มาก
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาโปรแกรม	54	3.77	0.71	มาก
การดูแลรักษา	54	3.87	0.65	มาก

จากตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ระดับความคิดเห็น ด้านค่าใช้จ่าย เทคโนโลยี พบว่า ระดับความคิดเห็น ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งระบบมีระดับความคิดเห็น สูงที่สุด ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 และระดับความคิดเห็น ของค่าใช้จ่ายในการพัฒนาโปรแกรมระดับความคิดเห็น ต่ำที่สุด ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลากร

ข้อความ	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
การฝึกอบรมบุคลากร	54	3.79	0.62	มาก
สามารถส่งข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าให้กับผู้ผลิตได้	54	4.33	0.61	มาก
สามารถวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของลูกค้าได้	54	4.61	0.52	มากที่สุด
สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	54	4.37	0.48	มาก
สามารถทราบความต้องการสินค้าของผู้บริโภคได้	54	4.75	0.43	มากที่สุด
สามารถกำหนดตารางได้อย่างแน่นอนในการจัดวางหรือเรียงสินค้าบนชั้นสินค้า	54	4.33	0.61	มาก

จากตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลากร พบว่า ระดับความคิดเห็น ของสามารถทราบความต้องการสินค้าของผู้บริโภคได้มีระดับความคิดเห็น สูงที่สุด ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 และระดับความคิดเห็น ของการฝึกอบรมบุคลากรมีระดับความคิดเห็น ต่ำที่สุด ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความไว้วางใจ

ข้อความ	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
สามารถเชื่อใจในคู่ค้าได้	54	4.29	0.57	มาก
สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลได้	54	4.50	0.54	มาก
สามารถบริหารจัดการคลังสินค้าร่วมกันได้	54	4.29	0.63	มาก

จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านของความไว้วางใจ พบว่า ระดับความคิดเห็น สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลได้มีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 และระดับความคิดเห็น ของสามารถเชื่อใจในคู่ค้าได้และสามารถบริหารจัดการคลังสินค้าร่วมกันได้มีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านต้นทุน

ข้อความ	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
ลดต้นทุนการจัดการคลังสินค้าของห้าง	54	4.59	0.49	มากที่สุด
ลดจำนวนพนักงานในคลังสินค้าของห้าง	54	3.98	0.76	มาก
สามารถกำหนดปริมาณการสั่งซื้อสินค้าในแต่ละครั้ง	54	4.59	0.56	มากที่สุด
เติมเต็มสินค้าโดยไม่มีการขาด สต็อก	54	4.72	0.45	มากที่สุด
สามารถเพิ่มยอดขายให้กับทางห้างได้	54	4.42	0.56	มาก
สามารถขยายและเพิ่มศักยภาพให้กับองค์กรในอนาคต	54	4.38	0.52	มาก

จากตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านของปัจจัยด้านต้นทุน พบว่า ระดับความคิดเห็น การเติมเต็มสินค้าโดยไม่มีการขาดสต็อกมีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.72 และระดับความคิดเห็น ของการลดจำนวนพนักงานในคลังสินค้าของห้างมีระดับความคิดเห็น ต่ำที่สุดระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.98

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความรวดเร็ว

ข้อความ	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
ผู้ผลิตสามารถทราบปริมาณสินค้าที่ลูกค้าต้องการได้	54	4.66	0.47	มากที่สุด
ผู้ผลิตสามารถส่งของได้ตรงตามเวลา	54	4.50	0.57	มาก
ใช้จำนวนคนน้อยลงหรือลดลง	54	4.03	0.69	มาก
ประหยัดเวลาในการปฏิบัติงาน	54	4.42	0.49	มาก

จากตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความรวดเร็ว พบว่า ระดับความคิดเห็น ผู้ผลิตสามารถทราบปริมาณสินค้าที่ลูกค้าต้องการได้มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.66 และระดับความคิดเห็นของการใช้จำนวนคนน้อยลงหรือลดลงมีระดับความคิดเห็น ต่ำที่สุด ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03

8. สรุปผล

ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร 3 อันดับแรกคือ (1) ด้านต้นทุน (2) ด้านความรวดเร็ว และ (3) ด้านบุคลากร

ปัจจัยด้านต้นทุน พบว่า ในด้านของปัจจัยด้านต้นทุนส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุดโดยระดับความคิดเห็น ที่การเติมเต็มสินค้า โดยไม่มีการขาดสต็อกสูงสุด และระดับความคิดเห็นของการลดจำนวนพนักงานในคลังสินค้าของ Super Store ต่ำที่สุด

ปัจจัยด้านความรวดเร็ว พบว่า ในด้านของปัจจัยด้านความรวดเร็วอยู่ในระดับมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นของผู้ผลิตสามารถทราบปริมาณสินค้าที่ลูกค้าต้องการได้สูงสุด และระดับความคิดเห็น ของการใช้จำนวนคนน้อยลงหรือลดลงต่ำที่สุด

ปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า ในด้านของปัจจัยด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็น ที่สามารถทราบความต้องการสินค้าของผู้บริโภคได้สูงสุดและระดับความคิดเห็น ของการฝึกอบรมบุคลากรต่ำที่สุด

ปัจจัยด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ พบว่าในด้านของปัจจัยด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ อยู่ในระดับมาก โดยระดับความคิดเห็น ที่ระบบสามารถวางแผน จัดเก็บค้นหาข้อมูลถูกต้องแม่นยำสูงสุดและระดับความคิดเห็นของระบบนั้นผู้ผลิตและผู้ค้าปลีกหรือเจ้าของ Super Store เองต้องลงทุนร่วมกันต่ำที่สุด

ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย เทคโนโลยี พบว่า ในด้านของปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย เทคโนโลยี ในระดับมากโดยระดับความคิดเห็น ที่ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งระบบ สูงที่สุด และระดับความคิดเห็น ของค่าใช้จ่ายในการพัฒนาโปรแกรมต่ำที่สุด

ปัจจัยด้านความไว้วางใจ พบว่า ในด้านของความเชื่อใจอยู่ในระดับมากที่สุดระดับความคิดเห็น ที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลได้สูงสุด และระดับความคิดเห็น เรื่องกาสามารถเชื่อใจในคู่ค้าได้และสามารถบริหารจัดการคลังสินค้าร่วมกันได้ต่ำที่สุด

9. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Management Inventory (VMI) ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร ประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

ปัจจัยด้านต้นทุน ปัจจัยด้านความรวดเร็ว ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย เทคโนโลยี ปัจจัยด้านความไว้วางใจ พบว่า ในด้านของปัจจัยด้านต้นทุนส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุดโดยให้คะแนนความ สำคัญที่การเติมเต็มสินค้าโดยไม่มีการขาดสต็อกสูงสุด ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีระดับความคิดเห็นสูง 3 อันดับแรกคือ 1) ด้านต้นทุน สำหรับนักธุรกิจจะต้องมองความคุ้มค่าของผลตอบแทนจากการลงทุน จะต้องคำนึงถึงการลดต้นทุนต่างๆ ทั้งต้นทุนสินค้าคงคลัง ลดต้นทุนค่าจ้างพนักงาน เป็นต้น อีกทั้งต้องเพิ่มความสามารถบริการ เพิ่มยอดขาย เพิ่มศักยภาพในอนาคต เป็นต้น 2) ด้านความรวดเร็ว ธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงมาก ทั้งคุณภาพ ราคา ความรวดเร็ว การตรงต่อเวลา และยิ่งช่วยให้ประหยัดเวลาการทำงาน ลดพนักงานได้ด้วย จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญหนึ่งที่ทำให้การบริหารคลังสินค้ามีประสิทธิภาพ และ 3) ด้านบุคลากร เนื่องจากเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ทุกกิจกรรมต้องดำเนินการด้วยคน จึงต้องมีแผนฝึกอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพให้มีความสามารถที่หลากหลายนำมาใช้กับงานบริหารคลังสินค้าได้ เช่น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้อง เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพจนารถ และคณะ (2550) ได้นำระบบ VMI ใช้ในการบริหารสินค้าคงคลังในบริษัทเจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) (โรงงานผลิต) ในส่วนของอาหารกึ่งให้กับทางฟาร์มเพชรบุรี 5 จากการศึกษา

พบว่า การบริหารสินค้าคงคลังของทั้งสองฝ่ายสามารถลดต้นทุนได้ ทางโรงงานผลิตสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผน และฟาร์มมีอาหารใช้เพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งสามารถตอบสนองได้อย่างรวดเร็ว ต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้น บุคลากรต้องมีความสามารถใช้อุปกรณ์เครื่องมือได้อย่างชำนาญ ต้องใช้เทคโนโลยีอุปกรณ์ที่ทันสมัย ซึ่งจะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่าย ในการติดตั้งระบบ การพัฒนาโปรแกรม และการดูแลรักษาด้วย และสุดท้ายบุคลากรทั้งสองฝ่ายต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรเทพ และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้า คงคลัง ในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก พบว่า ในสถานะที่มีการแข่งขันกัน อย่างรุนแรงในปัจจุบันการผลิตสินค้าเพื่อให้ลูกค้ามีความพึงพอใจเมื่อการผลิตที่มีต้นทุนต่ำ เมื่อต้นทุนต่ำทำให้ได้เปรียบการแข่งขัน เรื่องราคา โดยที่ไม่ลดคุณภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ เกตุแก้ว (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมิน การบริหารสินค้าคงคลังโดยใช้ระบบ VMI เพื่อนำไปวางแผนในการสั่งซื้อสินค้า การดูแลรักษาและตรวจสอบคุณภาพชิ้นส่วน ประกอบก่อนนำส่งลูกค้า การบริหารสินค้าคงคลังโดยซัพพลายเออร์ พบว่า การบริหารสินค้าคงคลังโดยซัพพลายเออร์นั้นมีต้นทุนรวมที่ต่ำกว่า การบริหารด้วยตนเองมีด้านดีในเรื่องของใช้ง่ายและต้นทุนรวมต่ำ แต่ปัญหาคุณภาพของชิ้นส่วนประกอบ ต้องมีการปรับปรุง เพื่อให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ปัจจัยด้านต้นทุนจึงเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสินค้าด้วย ระบบ VMI ของธุรกิจ Super Store ในเขตกรุงเทพมหานคร

ดังนั้นหากธุรกิจที่เป็นลักษณะที่มีจำนวนชนิดสินค้ามาก และปริมาณมาก หากนำเอาระบบบริหารจัดการคลังสินค้าแบบ VMI จะสามารถช่วยในเรื่องของลดต้นทุน เพิ่มความรวดเร็วในการเติมเต็ม Stock ทันต่อความต้องการของลูกค้า เพิ่มโอกาส ในการขาย ขณะเดียวกันในการร่วมมือกันของทั้งสองฝ่ายจำเป็นต้องมีความไว้วางใจกันอย่างมาก เพราะเนื่องจากจะต้อง ให้ข้อมูลต่าง ๆ อย่างละเอียด ครบถ้วนและถูกต้อง

10. ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับ รูปแบบการขนส่ง หรือต้นทุนของการขนส่ง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารจัดการคลังสินค้าด้วยระบบ Vendor Managed Inventory (VMI) จะช่วยลดต้นทุน แต่หากต้นทุน การขนส่งเพิ่มขึ้น ต้นทุนโดยรวมอาจจะไม่ลดลง นั้นหมายความว่า การลงทุนทางด้านการบริหารสินค้าคงคลังเพียงอย่างเดียว ไม่พอ หากแต่เรามีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องการขนส่งควบคู่ไปด้วย จึงจะประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจ

11. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทพนิมิต การพิมพ์.
- ณรงค์ศักดิ์ สุมาลยโณ. (2534). *การประเมินโครงการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก. อัดสำเนา.
- ธนิธ โสรัตน์. (2548). *VMI : Vender Managed Inventory*. สืบค้นจาก <http://www.v-servegroup.com/new/document.php?Bookno=100> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2566
- พจนารถ ชันธุลา, ภัทริศ หงศักดิ์ และสุชาติ สืบไทย. (2550). *การจัดทำระบบการบริหารสินค้าคงคลังโดยผู้ขาย ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์น้ำ*, โครงการมหาวิทยาลัยมหิดล.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรเทพ แก้วเชื้อ, อีรณนิษฐ์ ศิริโวหาร และกันต์ฤทัย คลังพหล. (2563). ปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก. *Journal of Business, Economics and Communications*, Volume 15, Issue 3 (September - December 2020).
- รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทยประจำปี 2564 *Thailand's Logistics Report 2021*. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=12898
- วิจัยกรุงศรี. สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/wholesale-retail/modern-trade/io/io-modern-trade-21>
- ศิริลักษณ์ เกตุแก้ว. (2559). การประเมินการบริหารสินค้าคงคลังโดยซัพพลายเออร์: กรณีศึกษาบริษัทผู้ผลิตคอมพิวเตอร์สำหรับเครื่องปรับอากาศ. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะโลจิสติกส์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สถาพร โอภาสานนท์. (2555). *วารสารบริหารธุรกิจ*. ปีที่ 35 ฉบับที่ 134 เมษายน- มิถุนายน. สืบค้นจาก <https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/429524> สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566
- สรชัย พิศาลบุตร. (2549). *การสร้างและประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2564.
- Yang, Z.; Li-Hua, R; Zhang, X. and Wang, Y. (2007). Corporate Entrepreneurship and Market Performance : An Empirical Study in China. *Journal of Technology Management*. 2(June), 154-162.